

ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Курніков С.І., Національний транспортний університет, Київ, Україна

DESCRIPTION OF THE MODERN STATE MOTOR TRANSPORT ENTERPRISES

Kurnikov S.I., National Transport University, Kyiv, Ukraine

ХАРАКТЕРИСТИКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ АВТОТРАНСПОРТНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Курников С.И., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми.

Традиційно збільшення кількості автомобілів в АТП характеризувалось підвищенням їх концентрації, що забезпечувало високий технічний рівень виробничо-технічної бази та ефективне її використання. Нині в умовах розвитку ринкової економіки отримують переважний розвиток малі підприємства, що викликає значні зміни в автопідприємстві і відповідно потребу в більш детальному розгляді їх характеристик.

Основна частина.

В умовах планової економіки і державної власності 95% усіх автотранспортних засобів і виробничо-технічної бази було зосереджено в комплексних АТП. Ознаками колишніх державних комплексних АТП було створення великих автомобільних підприємств і об'єднань в діапазоні: для вантажних – від 100 до 800 і більше одиниць рухомого складу, для автобусних – від 100 до 500, для легкових таксомоторних – від 200 до 1100 одиниць. Підвищення концентрації великих підприємств в період 1975-1990рр. визначили показник середнього розміру АТП, який в 1994 році склав 260-280 автомобілів. Проте більша частина АТП (80–85%) мали до 200 одиниць рухомого складу, близько (15-20%) нараховували до 100 одиниць.

Період економічних трансформацій в Україні, характеризується розвитком процесів роздержавлення державних підприємств, реорганізації середніх і крупних АТП, виділення філіалів і інших структурних підрозділів, а також в період 1995 – 2004 рр. незначним зменшенням (до 10%) парку вантажних автомобілів в АТП.

Протягом 2000-х років, активізується перехід на нові форми господарювання і власності, що призводить до зростання конкуренції на ринку транспортних послуг. Суб'єктами даного ринку, поряд з державними підприємствами, стають акціонерні і приватні підприємства, загальна чисельність яких протягом 2000-х років швидко зростає. За даними [1] складена гістограма, на якій показана динаміка зростання новостворених ліцензованих автотранспортних підприємств і парку автомобілів з 2006-2010 роках.

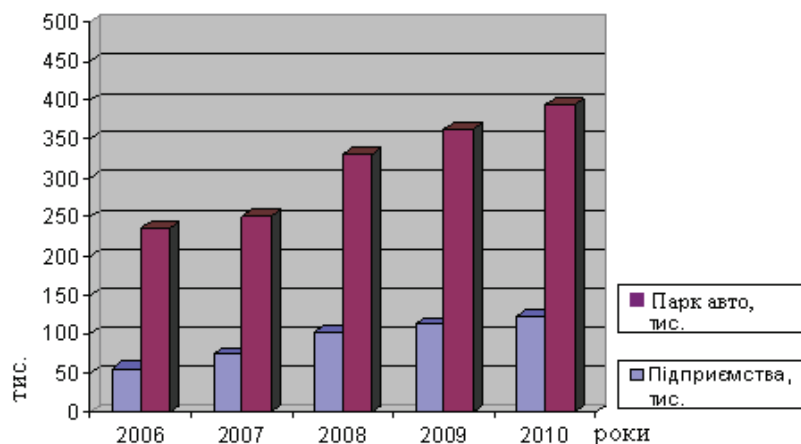

Рисунок 1 – Новостворені ліцензовані підприємств і парк автомобілів

Приведені на гістограмі дані по ліцензованим підприємствам свідчать про те, що протягом 2006-2010 рр., їх чисельність збільшилась з 55 до 120 тис. Разом з цим, змінилися розмірні характеристики парку рухомого складу АТП. В табл.1. наведено данні [2] про кількість ліцензованих підприємств і парк автомобілів на перевізника станом на 01.01.2010р.

Таблиця 1 – Інформація про автомобільних перевізників

<i>Тип дозволу на надання послуг з автомобільних перевезень</i>	<i>Кількість операторів</i>	<i>%</i>	<i>Кількість автомашин</i>	<i>%</i>	<i>Кількість автомашин на перевізника</i>
Автобусні перевезення	25860	21,4%	120518	31,9%	4,7
Перевезення на таксі	32989	27,3%	56670	15,0%	1,7
Перевезення вантажів	57519	47,6%	198345	52,5%	3,4
Пасажи́рсько-вантажні перевезення (комбіновані)	4471	3,7%	13978	3,7%	3,1
Разом	120839	100%	377800	100%	3,1

Примітка 1. Із загальної кількості всіх ліцензій, 12800 видано перевізникам, що надають послуги з між-народних перевезень (10,6%). На цьому виді перевезень застосовуються 65000 автотранспортних засобів (17,2%).

Примітка 2. Із загальної кількості перевізників 90% є фізичними особами, і тільки 10% є юридичними особами.

Примітка 3. Станом на 2007 рік за даними [3], серед автобусних перевізників 55% володіють тільки одним автобусом, 38% володіють від 2 до 10 автобусами, а 7% володіють більш, ніж 10 автобусами. Серед перевізників вантажів 34,03% володіють тільки одним вантажним автомобілем, 46,27% володіють у своєму парку до 10 одиниць, 18,72% володіють у своєму парку від 10 до 49 одиниць, 1,47% володіють у своєму парку від 50 до 99 одиниць, 0,51% володіють у своєму парку від 100 одиниць.

Аналіз даних в табл.1. свідчить про важливі зміни розмірних характеристик парку рухомого складу АТП. Зміна форм власності, а також спрощена податкова система для малого бізнесу в ринкових умовах визначає створення нового типу автопідприємств. Це підприємства, що надають послуги з автомобільних перевезень, переважно недержавної форми власності на яких звичайно, працюють самі власники автомобілів. Найбільш повно це характеризує ринок легкових таксомоторних перевезень, де середній розмір парку тепер складає 1,7 автомашини на одне підприємство. Для інших видів перевезень, середній розмір парку ліцензованих підприємств тепер складає 3-5 автомобілів на одне підприємство.

Враховуючи те, що умовами ліцензування передбачено обов'язкове технічне обслуговування і ремонт автомобілів підприємствами на власній, або за договором сторонній виробничо-технічної бази, характер зміни локальних показників свідчить про перебудову, яка супроводжується істотними структурними зрушеннями в організації та економіці виробничо-технічної бази підприємств автомобільного транспорту. За результатами аналізу можна зробити наступні висновки:

1. Проведений в статті аналіз свідчить про те, що зростання кількості АТП характеризується зменшенням середнього розміру АТП.
2. Зростання кількості ліцензованих АТП відбувається переважно за рахунок малих автотранспортних підприємств (до 10 од.).
3. Зменшення середнього розміру характеризується скороченням частки великих і середніх АТП.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

- 1.Офіційний сайт Міністерства транспорту і зв'язку [Електронний ресурс]: – Режим доступу: [http:// www./mtu.gov.ua/](http://www./mtu.gov.ua/).
- 2.Підтримка інтеграції України до Транс-Європейської транспортної мережі. РК-4 Автомобільний транспорт. Заключний звіт 4.1, 2010.

REFERENCES

- 1.Official website of the Ministry of transport and communications [Electronic version]: access Mode: [http:// www.mtu.gov.ua/](http://www.mtu.gov.ua/). (Ukr)
- 2.Support of Ukraine's integration into TRANS-European transport network. PK-4 Road transport. Final Report 4.1, 2010. (Ukr)
- 3.Avtoshlyahovik -Ukrainy №4., 2008. – S. 4. (Ukr)

РЕФЕРАТ

Курніков С.І. Аналіз змін у часі розмірних характеристик парку рухомого складу АТП. / С.І. Курніков // Вісник Національного транспортного університету. – К. : НТУ, 2013. – Вип. 28.

В статті розглядається процес розвитку основних показників автотранспортних підприємств. Об'єкт дослідження – характеристики парку рухомого складу.

Мета роботи. Визначити зміни параметрів парку рухомого складу автопідприємств.

Метод дослідження. Статистичний аналіз параметрів парку автомобілів автопідприємства.

Традиційно розвиток автомобілебудівної галузі і збільшення кількості автомобілів в АТП характеризується підвищенням концентрації великих підприємств, в яких протягом багатьох десятиріч впроваджувались прогресивні форми організації виробництва і праці, що забезпечували високий технічний рівень виробничо-технічної бази та ефективне її використання. Встановлено, що розвиток ринкової економіки супроводжується істотними структурними зрушеннями в організації та економіці виробничо-технічної бази підприємств автомобільного транспорту. Відмічено, що зміни розмірних характеристик парку АТП відбуваються з одного боку за рахунок розвитку малих підприємств, а з іншого – через зменшення чисельності великих і середніх АТП.

Результати статті можуть бути використані при визначенні основних характеристик виробничо-технічної бази АТП.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – пошук варіантів, що забезпечують високий технічний рівень виробничо-технічної бази та ефективне її використання.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО, РУХОМИЙ СКЛАД, СЕРЕДНІЙ РОЗМІР АТП.

ABSTRACT

Kurnikov S.I. Analysis of changes of time-histories is conducted size descriptions of park of trucks of motor transport enterprises. – Visnyk National Transport University. – Kyiv. National Transport University. 2013. – Vol. 28.

The process of development of basic indexes of motor transport enterprises is examined in the article.

Object of the study – the characteristics of park of trucks.

Purpose of the study – To determine of changes is conducted size descriptions of park of trucks of motor transport enterprises.

Method the study – Statistical analysis of the size characteristics of the park of trucks of motor transport enterprises.

Traditionally, the development of the automobile industry and the number of cars of motor transport enterprises is characterized by the increased concentration of large enterprises, which for decades were introduced progressive forms of organization of production and labour, which provided the high technical level of production-technical base and effective use. It is established that the development of a market economy is accompanied by significant structural changes in the organization and economy of production-technical base of enterprises of motor transport. Noted that changes size characteristics of motor transport enterprises occur with the parties through small enterprise development, and on the other – due to a decrease in the number of large and medium-sized enterprise.

The results of this paper may be used in determining the main characteristics of the production-technical base of motor transport enterprises.

Forecast assumptions about the development of the object of research is the search for options to ensure high technical level of production-technical base and effective use.

KEYWORDS: MOTOR TRANSPORT ENTERPRISE, PARK OF TRUCKS, THE AVERAGE SIZE OF THE MOTOR TRANSPORT ENTERPRISES.

РЕФЕРАТ

Курников С.И. Характеристика современного состояния автотранспортных предприятий. / С.И. Курников // Вестник Национального транспортного университета. – К. : НТУ, 2013. – Вып. 28.

В статье рассматривается процесс развития основных показателей автотранспортных предприятий.

Объект исследования – характеристика парка подвижного состава.

Цель работы. Определение изменений параметров парка подвижного состава автопредприятий.

Метод исследования. Статистический анализ параметров парка автомобилей в автотранспортном предприятии.

Традиционно развитие автомобилестроительной отрасли и увеличение количества автомобилей в АТП характеризуется повышением концентрации больших предприятий, в которых в течение многих десятилетий внедрялись прогрессивные формы организации производства и труда, которые обеспечивали высокий технический уровень производственно-технической базы и эффективное ее использование. Установлено, что развитие рыночной экономики сопровождается существенными структурными сдвигами в организации и экономике производственно-технической базы предприятий автомобильного транспорта. Отмечено, что изменения размерных характеристик парка АТП происходят с одной стороны, за счет развития малых предприятий, а с другой – через уменьшение численности больших и средних АТП.

Результаты статьи могут быть использованы при определении основных характеристик производственно-технической базы АТП.

Прогнозные предположения относительно развития объекта исследования – поиск вариантов, которые обеспечивают высокий технический уровень производственно-технической базы и эффективное ее использование.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: АВТОТРАНСПОРТНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ, ПОДВИЖНОЙ СОСТАВ, СРЕДНИЙ РАЗМЕР АТП.

АВТОР:

Курников С. И., Национальный транспортный университет, аспирант кафедры ТЕААС, e-mail: kurnikov11@gmail.com, тел. +380672367160, Украина, 01010, м. Київ, вул. Суворова 1, к. 405.

AUTHOR:

Kurnikov S. I., National Transport University, postgraduate, department of TEAAS, e-mail: kurnikov11@gmail.com, tel. +380672367160, Kyiv, Suvorova str.1, of 405.

АВТОР:

Курников С. И., Национальный транспортный университет, аспирант кафедры ТЕААС, e-mail: kurnikov11@gmail.com, тел. +380672367160, Украина, 01010, м. Киев, ул. Суворова 1, к. 405.

РЕЗЕНЗЕНТИ:

Гутаревич С. Ю., кандидат технічних наук, ДержавтотрансНДІпроект, заступник директора з наукової роботи, Київ, Україна.

Сахно В.П., доктор технічних наук, Национальный транспортный университет, профессор кафедры автомобілів, Київ, Україна.

REVIEWER:

Gutarevich S.Y., associate professor, State Enterprise “State Road Transport Research Institute”, Deputy Director for Scientific Activities, Kyiv, Ukraine.

Sakhno V.P., Ph.D., Engineering (Dr.), associate professor, National Transport University, professor, department of Avtomobils, Kyiv, Ukraine.